

**K A M U
İ H A L E
K U R U M U**

HİZMET ALIMI İHALELERİ ÖZEL HÜKÜMLER

Eğitim Dairesi Başkanlığı

Eylül 2025

ekapakademi.kik.gov.tr

[ihalegovtr](https://twitter.com/ihalegovtr)

[kamuihalekurumu](https://www.linkedin.com/company/kamuihalekurumu)

[EkapAkademi](https://www.youtube.com/EkapAkademi)

kik.gov.tr

SUNUM İÇERİĞİ

- Genel Bilgiler
- İhale Dokümanı Hazırlanması
- Yaklaşık Maliyet Esasları
- Yeterlik Kriterleri
 - Ekonomik ve Mali Yeterlik Belgeleri
 - Mesleki ve Teknik Yeterlik Belgeleri
- Özel Hizmet Alımı Düzenlemeleri
- Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları
- Personel Çalıştırılmasına Dayalı Olmayan Hizmet Alımları
- Sınır Değer ve Aşırı Düşük Teklifler
- Ekonomik Açıdan En Avantajlı Teklif

Hizmet Alımı İhaleleri Mevzuatı

- ✓ 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- ✓ 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu,
- ✓ Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
 - Tip İdari Şartnameler
 - Tip Sözleşmeler
 - Hizmet İşleri Genel Şartnamesi
- ✓ E-Formlar
- ✓ Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği
- ✓ Fiyat Farkı Kararnamesi
- ✓ Kamu İhale Genel Tebliği
- ✓ Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararları

İlgili Diğer Mevzuat

- ✓ **4857 Sayılı İş Kanunu ve İlgili Mevzuat**
- ✓ **Sosyal Güvenlik Mevzuatı**
- ✓ **5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun**
- ✓ **5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu**
- ✓ **Hizmet Alımına Özel Diğer Düzenlemeler**

4734 Sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesinde Hizmet Tanımı

✓ Bakım ve Onarım

✓ Taşıma, haberleşme, sigorta,

✓ Araştırma ve geliştirme,

✓ Muhasebe, piyasa araştırması ve anket

✓ Danışmanlık, tanıtım, basım, yayım

✓ Temizlik, yemek hazırlama ve dağıtımı

✓ Toplantı, organ. sergileme

✓ Koruma ve güvenlik

4734 Sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesinde Hizmet Tanımı

- ✓ Meslekî eğitim
- ✓ Fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat
- ✓ Bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetleri
- ✓ Taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanması

SORU?

Bakım, onarım işleri hizmet alımı olarak mı yoksa yapım işi olarak mı ihale edilecektir?

Yapım İşi

Büyük Onarım

Yapıma İlişkin
Onarım

Hizmet Alımı

Bakım ve Onarım

Makine Ekipman
Bakım Onarımı

Hizmet Alımı ile Yapım İşleri Arasındaki Farklar

Kanun'un yapım işi tanımında ismen sayılmayan bir işin yapım işi olarak kabul edilebilmesi için;

- ✓ Bu işin yapılma tekniğinin ismen sayılan işlere benzerliği yanında, **uygulama projesini ya da kesin projeyi de kapsayan teknik şartname** gerektirmesi,
- ✓ **Yapım müteahhidinin deneyiminin** arandığı ve uzmanlık alanına giren işlerden olması,
- ✓ Vasıfsız işgücünden ziyade malzeme, makine ve ekipman girdisinin ağırlıklı olduğu işlerden olması ve istisnalar dışında, **fen ve sanat kurallarına uygun olarak bir eserin meydana getirilmesi** şartlarının bulunması gerekmektedir.

Hizmet Alımı ve Danışmanlık Olarak Değerlendirilen İşler

- ✓ Gerek hizmet alımı gerekse yapım işleri arasında ismen sayılmayan, **ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve fidan dikim işlerinin, “hizmet” tanımı kapsamında hizmet alımı** olarak ihale edilmesi gerekmektedir. (KİGT 64)
- ✓ Ancak, 29/6/2006 tarihli ve 5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun’un 4 üncü ve 5 inci maddelerinde sayılan ormancılık, orman endüstrisi ve ağaç işleri endüstrisi işlerine ait mesleki konulara ilişkin mühendislik hizmetlerinin ise **danışmanlık hizmeti** kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. (KİGT 64)

Danışmanlık Hizmet Alımları

4734 sayılı Kanun'un 48'inci maddesine göre **danışmanlık hizmet alımları**:

- ✓ Mimarlık ve Mühendislik,
- ✓ Etüt ve proje,
- ✓ Harita Kadastro,
- ✓ Teknik şartname hazırlanması,
- ✓ Denetim ve kontrolörlük vb. teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetleri olarak sayılabilir.

Danışmanlık Hizmet Alımları

- ✓ Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanun'un 13'üncü maddenin (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının **dört katının altında kalan danışmanlık hizmetleri hizmet alımı** ihalesiyle gerçekleştirilebilir.

2025 Yılı için YM Tutarı:
 $3.201.926 \times 4 = 12.807.704\text{TL}$

Hizmet Alımı veya
Danışmanlık Hizmet
Alımı

Danışmanlık
Hizmet Alımı

İHALE SÜRECİ

**İHALE
ÖNCESİ
SÜREÇ**

**SÖZLEŞME
SÜRECİ**

İHALE ÖNCESİ SÜREÇ

İHALE SÜRECİ

SÖZLEŞME SÜRECİ

İşin Yürütülmesi

İşin Kontrolü

İşin Kabulü ve
Hakedişin
Ödenmesi

İşin
Tamamlanması
ve Kesin
Teminatın İadesi

Teknik Şartname

- ✓ İhalelerde teknik şartnamenin **hazırlanması zorunludur.**
- ✓ Tespit edilen **özelliklere ve teknik kriterlere** teknik şartnamelerde yer verilir.
- ✓ Bu şartnamede istenilen özelliklerin **açık, net ve tereddüde yer vermeyecek** şekilde düzenlenmesi gerekir.

- Teknik kriterler ve özelliklerin;

Verimliliği,
fonksiyonelliği
sağlamaya yönelik
olması,

Rekabeti engelleyici
hususlar içermemesi

Fırsat eşitliğini
sağlaması zorunludur.

Teknik Şartname

- ✓ Teknik Şartname’de **marka, model, patent, vb. tanımlara yer verilemez.**
- ✓ Ancak, ulusal veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde **“veya dengi”** ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.
- ✓ **Yerli isteklilerin** katılımını **engelleyici düzenlemelere** yer verilemez.
- ✓ Kullanılacak araç, ekipman vb. teknik özellikler yerli malının da kullanılmasını sağlayacak şekilde belirlenir.

Teknik Şartname

Çalışacak Kişilerin İşe Alımı-Çıkarılmasında Yetki (Tebliğ 78.26)

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2'nci maddesi gereğince hizmet alımına dayanak teşkil edecek sözleşme ve şartnamelerde;

- ✓ İşe alınacak kişilerin belirlenmesi ve işten çıkarma yetkisinin **kamu kurum ve kuruluşlarına bırakılması,**
- ✓ Hizmet alım sözleşmeleri çerçevesinde ya da geçici işçi olarak aynı iş yerinde daha önce **çalışmış olanların çalıştırılmasına devam olunması** yönünde **hükümler konulmamalıdır.**

Yıllık İzin Kullandırılması (Tebliğ 78.25)

- ✓ İzne hak kazanan işçilerin izin hakları **idarenin belirleyeceği takvim çerçevesinde** kullandırılmalı ve izin kullanan işçiler fiilen çalışan işçi sayısına dahil edilmelidir.
- ✓ İzin kullanan işçilerin yerine başka işçilerin getirilerek sayının tamamlanması **talep edilmemelidir.**
- ✓ Çalıştırılacak işçi sayısı **bu husus dikkate alınarak belirlenmelidir.**

İdari Şartname ve Sözleşme Tasarısı

- ✓ Hizmet alımı ihalelerinde İdari Şartname / Sözleşme Tasarısı Tip İdari Şartname/Tip Sözleşme esas alınarak **EKAP üzerinde hazırlanır.**
- ✓ EKAP üzerinde doldurulmak üzere boş bırakılan ve dipnota alınan hususlar, işin özelliğine ve ihale usulüne göre;
 - 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,
 - 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve diğer mevzuatın emredici hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla idarelerce düzenlenir.
- ✓ İdarelerce, tip şartnamede olmayan ancak **işin özelliğine göre** gerek duyulan düzenlemeler, mevzuata aykırı olmamak koşulu ile maddeler halinde düzenlenerek **Diğer Hususlar** bölümüne eklenebilir.
- ✓ İhalelerde, Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabilir.

Hizmet Alımı İhalelerinde Sözleşme Türleri

**Götürü Bedel
Sözleşme**

**Birim Fiyatlı
Sözleşme**

**Münferit
Sözleşme**

Yaklaşık Maliyete İlişkin İlkeler

- ✓ Yaklaşık maliyet KDV hariç hesaplanır ve **dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde** gösterilir.
- ✓ İhale konusu **işte kullanılacak** malzeme, araç, teçhizat, makine ve ekipman gibi unsurların **idare tarafından verilmesi durumunda**; yaklaşık maliyet, **bu unsurların bedeli hariç tutularak hesaplanır** ve bu unsurların listesi yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekine konulur.
- ✓ İhale ve ön yeterlik ilânlarında **yaklaşık maliyete yer verilmez**. İsteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

Yaklaşık Maliyete İlişkin İlkeler

- ✓ Yaklaşık maliyetin idarelerce hesaplanması esastır. Ancak, teknik şartnamenin danışmanlık hizmeti alınarak hazırlanması durumunda, bu kapsamda yaklaşık maliyet de aynı **danışmanlık hizmet sunucusuna hesaplatılabilir.**
- ✓ Kısmi teklife açık ihalelerde, **her kısım için ayrı ayrı** hesaplanır.
- ✓ Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında **yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.**

Yaklaşık Maliyeti Tespiti

Yaklaşık Maliyete İlişkin Fiyatların Tespiti

- ✓ Yaklaşık maliyetin tespiti yöntemleri öncelik sıralaması olmaksızın **biri, birkaçı veya tamamı** kullanılabilir.
- ✓ KDV veya farklı diğer giderler **indirilmek suretiyle** bulunan fiyatlar esas alınır.
- ✓ Fiyat araştırması **yazılı yapılır**, gerçeği yansıtmadığı düşünülen teklifler, **gerekçesi hesap cetvelinde gösterilerek değerlendirmeye alınmayabilir**.
- ✓ Yapılan her türlü araştırmaya rağmen **fiyatın tespit edilemediği** veya **rayiçleri yansıtmadığının anlaşıldığı** durumlarda **idarece re'sen fiyat belirlenir**.

Yaklaşık Maliyetin Hesaplanması

- ✓ Hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin **miktarların** tespit edilen **fiyatlarla** çarpımı sonucu **genel toplam tutar bulunur.**
- ✓ Genel toplam tutar üzerinden;
 - İşin niteliği dikkate alınarak **%7 oranını** geçmemek üzere **yüklenici kârı** ile
 - Sözleşme giderleri ve genel giderler **ayrı ayrı** hesaplanır.

- ✓ Buna ilişkin hesap cetveli hazırlayanlarca imzalandıktan sonra, **ihale onay belgesinin ekine konularak ihale yetkilisine sunulur.** Yüklenici için öngörülen kâr tutarının bu cetvelde gösterilmesi **zorunludur.**

Fiyat farkı verilmesi öngörülen işler için yapılacak güncellemede fiyat farkına ilişkin esaslara göre hesaplanan fiyat farkı katsayısı (P_n) kullanılır.

Fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işler için yaklaşık maliyetin, ilk ilan veya davet tarihine kadar güncelliğini kaybettiği durumlarda, işi oluşturan unsurlara ilişkin maliyetler idarelerce, endeks üzerinden güncellenir.

Yaklaşık Maliyetin Hesaplandığı Tarih

İlan/Davet Tarihi

İhale tarihi

Asgari ücret ve diğer işçilik maliyetlerinde ilgili mevzuatından kaynaklanan değişiklikler nedeniyle yaklaşık maliyetin ihale tarihine kadar geçen sürede değişikliğe uğradığının belirlenmesi durumunda, gerekçesi belirtilmek suretiyle ihale komisyonu tarafından, bu maliyetler dikkate alınarak yaklaşık maliyet güncellenir

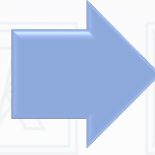
Hizmet Alımları için eşik değerler (2025)

**Genel ve Özel Bütçeli İdareler
İçin**

14.673.866,00 TL

Diğer İdareler İçin

24.456.512,00 TL

Eşik değerlerin kullanıldığı bazı yerler;

Yeterlik kriterleri

**İlan süreleri ve ilan
yapılacak yerler**

**Eşik değerlerin altındaki
ihalelerin sadece yerli
isteklilere açık olması şeklinde
düzenleme yapılabilmesi**

Ekonomik ve
Mali Yeterlik
Kriterleri

Hizmet Alımı
İhalelerinde
Yeterlik
Kriterleri

Mesleki ve
Teknik
Yeterlik
Kriterleri

Yeterliğin Belirlenmesinde Uyulacak İlkeler

- ✓ Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler, **rekabeti engelleyici sonuç doğuracak şekilde** belirlenemez.
- ✓ **Yeterlik değerlendirmesi için istenecek belgelerin** ve bu belgelerde aranacak yeterlik kriterlerinin idari şartname veya ön yeterlik şartnamesi ile ihale veya ön yeterlik ilanında belirtilmesi zorunludur. Yeterlik kriterlerine teknik şartnamede yer verilmez.
- ✓ Ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede **yeterlik kriteri olarak belirlenmeyen, ancak** sözleşmenin yürütülmesi aşamasında işin yerine getirilmesi için gerekli olduğu öngörülen **mesleki ve teknik yükümlülüklerle yönelik düzenlemelere Teknik Şartnamede yer verilebilir.**
- ✓ Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, ilanda ve ihale dokümanında işin her bir kısım için tespit edilen **yeterlik kriterleri ayrı ayrı gösterilir.** Aday veya isteklinin yeterlik değerlendirmesi, teklif verilen her bir kısım için ayrı ayrı yapılır.
- ✓ İsteklinin teklifi kapsamında sunması ve/veya sağlaması gerektiği **İdari Şartnamenin 7'nci maddesi** dışındaki maddeleri ile teknik şartnamede belirtilen belgeler ve/veya yeterlik kriterleri **tekliflerin değerlendirilmesinde dikkate alınmayacaktır.**

Yeterliğin Belirlenmesinde Uyulacak İlkeler

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile yapılacak ihalelerde

Ön yeterlik dokümanında; asgari yeterlik kriterleri ile beşten az olmamak üzere teklif vermeye davet edilecek aday sayısı ve sıralama kriterleri ile puanlama yöntemine yer verilir. Puanlama ve değerlendirme **yüz tam puan** üzerinden aşağıdaki esaslara göre yapılır:

- a) Ekonomik ve mali yeterlik kriterlerine ilişkin puanların toplamı; **asgari on, azami kırk puan** olabilir.
- b) Mesleki ve teknik yeterlik kriterlerine ilişkin puanların toplamı; **asgari altmış, azami doksan puan** olabilir.
- c) Yeterlik kriterlerinden her birine **en fazla yirmibeş** puan verilebilir.

Yeterliğin Belirlenmesinde Uyulacak İlkeler

- **Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ile yapılacak ihalelerde**
 - ✓ Yeterliği tespit edilenler arasından belli sayıda isteklinin davet edildiği durumlarda, ön yeterlik dokümanında; asgari yeterlik kriterlerine, 5(Beş)'ten az olmamak üzere teklif vermeye davet edilecek aday sayısının sınırlandırılması halinde ise sıralama kriterleri ile puanlama yöntemine de yer verilir.

**İhaleye davet
edilecek aday sayısı**

5(beş)'ten küçük

**Teklif veren istekli
sayısı**

3(Üç)'ten küçük

**Olması durumunda
ihale iptal edilir.**

Yeterlik Kriterleri

Ekonomik ve Mali Yeterlik

1. **Bilanço veya bunlara eşdeğer belgeler**
2. **İş hacmini gösteren toplam ciro veya hizmet işleri ile ilgili ciro tutarı**

Mesleki ve Teknik Yeterlik

1. **Teklif vermeye yetkili olduğuna ilişkin belgeler**
2. **İş deneyimini gösteren belgeler**
3. **Personel durumuna ilişkin belgeler**
4. **Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ve kapasite raporu**
5. **Kalite ve standarda ilişkin belgeler**

İstenilmesi zorunlu olan ve olmayan belgeler

	Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 13-(b)(2) üst limit tutarının altı ve yaklaşık maliyetine öğrenci taşıma işleri ve sigortacılık hizmet alımı ihalelerinde	$13/b-2 < YM < \text{Eşik değeri}$	$YM \geq \text{Eşik değeri}$	$YM < 13/b/2$ 'nin 4 katına kadar olan Danışmanlık Hizmetleri	$YM \geq \text{Eşik değeri}$ Muhasebe, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fikri ve güzel sanatlara ilişkin hizmet alımı ihalelerinde
Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur
İş deneyimini gösteren belgeler	İstenebilir	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur	İstenilmesi zorunludur
Kapasite raporu	İstenebilir	İstenebilir	İstenebilir	İstenebilir	İstenebilir
Kalite ve standarda ilişkin belgeler	İstenebilir	İstenebilir	İstenebilir	Sadece kalite yönetim sistem belgesi İstenebilir	İstenebilir
Ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler	İstenemez	İstenebilir	İstenilmesi zorunludur	İstenemez	İstenebilir

Ekonomik ve Mali Yeterlik

**İsteklinin
bilançosu/eşdeğer
belgeleri**

**İsteklinin iş hacmini
gösteren ciro su veya
eşdeğer belgeleri**

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

Bilançonun veya eşdeğer belgelerin istenildiği ihalelerde **ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait;**

- a) Yayınlanması zorunlu olan **yıl sonu bilançosunun** veya **gerekli bölümlerinin,**
- b) (a) bendinde belirtilen belgelere **eşdeğer belgelerin,**

her ikisinin de **idarece istenilmesi zorunludur.**

Bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olan aday ve istekliler;
(a)'da belirtilenleri sunar.

Bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olmayan aday ve istekliler;
(a) veya (b)'de belirtilenleri sunar.

Bilanço Bilgileri Tablosu

BİLANÇO BİLGİLERİ TABLOSU*

Bilançosu İncelenen Kişinin Adı ve Soyadı/Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
Belge Düzenleme Tarihi	

Yıl / Yıllar	20...	20...
Dönen Varlıklar		
Kısa Vadeli Borçlar		
Öz Kaynaklar		
Toplam Aktif		
Yıllara Yaygın İnşaat Maliyetleri (Varsa)		
Kısa Vadeli Banka Borçları		
Yıllara Yaygın İnşaat Hakediş Gelirleri (Varsa)		

Bilanço Oranları

Cari Oran (Dönen Varlıklar/ Kısa Vadeli Borçlar)	
Öz Kaynak Oranı (Öz Kaynaklar/Toplam Aktif)	
Kısa Vadeli Banka Borçları/Öz Kaynaklar	

Yukarıdaki bilgiler belge düzenlenen kişinin bilançosu incelenerek hazırlanmıştır. Bilgilerinize arz ederim.

Belgeyi düzenleyen
YMM/SMMM *
Adı-Soyadı ve Unvanı
İmza
Kaşe/Mühür

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

Cari Oran

(Dönen Varlıklar/
Kısa Vadeli Borçlar)

En az 0,75

Yıllara yaygın inşaat maliyetleri, dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir

Öz Kaynak Oranı

(Öz Kaynaklar/
Toplam Aktif)

En az 0,15

Yıllara yaygın inşaat maliyetleri, toplam aktiflerden düşülecektir.

**Kısa Vadeli
Banka Borçları /
Öz Kaynaklar**

0,50'den küçük

Üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur.

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

- ✓ Kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, **son iki yıla kadar** olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu durumda, ilgili yılların **parasal tutarlarının ortalaması** dikkate alınır.
- ✓ İhale veya son başvuru tarihi **yılın ilk dört ayında** olan ihalelerde, bir önceki yıla ait belgelerini sunmayanlar, **iki önceki yıla** ait belgelerini sunabilirler. Bu belgelerde, yeterlik kriterini sağlayamayanlar ise **iki önceki yılın belgeleri ile üç önceki yılın belgelerini** sunabilirler.
- ✓ Bilanço veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve **YMM, SMMM**, ya da **vergi dairesince onaylanmış olması zorunludur**.

Not: İlgili Yönetmeliklerde düzenlenen dört aylık süre, Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin olağan şartlardaki verilme süreleri dikkate alınarak belirlenmiş olup, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında vergi beyannamelerinin verilme sürelerinin uzatılması durumunda anılan Yönetmeliklerde belirlenen dört aylık süre de aynı sürelerde uzamış sayılır.

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

- ✓ Serbest meslek erbabı tarafından sunulan, ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve onaylanmış **serbest meslek kazanç defteri** özetinde gösterilen değerlere göre, **son yıla ait toplam gelirin toplam gidere oranının veya son iki yıla ait gelir ve giderlerin parasal tutarlarının ortalaması üzerinden bulunacak oranın en az (1,25) olması şartı aranır.** Serbest meslek kazanç defteri özetinin YMM, SMMM veya vergi dairesince onaylı olması gerekir.
- ✓ Aday veya isteklinin **ortak girişim olması** halinde, **ortakların her birinin** istenen belgeleri **ayrı ayrı sunması** ve üçüncü fıkrada belirtilen **kriterleri sağlaması zorunludur.**

İş Hacmini Gösteren Belgeler

İş hacmini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde;

- a) **İhalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait toplam ciroyu gösteren gelir tablosunun,**
 - b) **Hizmet işleri ile ilgili ciro tutarını gösteren belgenin,**
- her ikisinin de idarelerce **istenilmesi zorunludur.**
- ✓ Aday veya isteklinin bunlardan **birini sunması yeterlidir.**
 - ✓ Serbest meslek erbabının iş hacmi **serbest meslek kazanç defteri özeti** ile belgelendirilir.

Hizmet İşleri ile İlgili Ciro Bilgileri Tablosu

HİZMET İŞLERİ İLE İLGİLİ CİRO BİLGİLERİ TABLOSU					
Tespit Yapılan Kişinin Adı ve Soyadı/Ticaret Unvanı					
T.C / Vergi Kimlik Numarası					
Belge Düzenleme Tarihi					
Yıl / Yıllar			20...	20...	
Hizmet İşleri ile İlgili Ciro Tutarı					
HİZMET İŞLERİ FATURA BİLGİLERİ LİSTESİ (20...)*					
Sıra No	Fatura Tarihi	Fatura Seri ve Sıra No.	Alıcının Adı ve Soyadı / Ticaret Unvanı ve T.C. / Vergi Kimlik No.su	Faturaya Konu Malın veya İşin Nevi	Fatura Tutarı
1					
2					
3					
... **					
TOPLAM					

* Fatura bilgileri listesi her yıl için ayrı olarak düzenlenecektir.

** Listeye gerektiği kadar satır eklenecektir.

Tespit yapılan kişinin hizmet işleri ile ilgili ciro bilgilerinin, yukarıda listede belirtilen faturalar esas alınarak ticari defterleri üzerinden tespit edildiğini beyan ve taahhüt ederim.

Belgeyi
düzenleyen
YMM/SMMM
Adı-Soyadı ve
Unvanı
İmza
Kaşe/Mühür

İş Hacmini Gösteren Belgeler

- **Toplam ciro;** gelir tablosundaki brüt satışlar tutarından, satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimlerin tutarları düşülmek suretiyle ulaşılan **net satışlar tutarıdır.**

- **Hizmet işleri ile ilgili ciro** tutarının hesabında, yurt içinde ve yurt dışında, taahhüt altında devam eden hizmet işlerinin gerçekleştirilen kısmından veya bitirilen hizmet işlerinden elde edilen gelirlerin toplamı dikkate alınır.

İş Hacmini Gösteren Belgeler

Açık ihale usulü ve 21/(b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde,

Toplam Ciro

- Teklif Edilen Bedelin **%25'inden** Az Olmaması Gerekir.

Hizmet İşleri İle İlgili Ciro

- Teklif Edilen Bedelin **% 15'inden** Az Olmaması Gerekir.

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü yapılan ihalelerin **ön yeterlik aşaması** ve Kanun'un 21 inci maddesinin **(a) (d) ve (e)** bentlerine göre yapılan ihalelerin **yeterlik aşamasında**

Toplam Ciro

- Yaklaşık Maliyetin **% 25'i ile %35'i** Aralığında İdarece Belirlenecek Parasal Tutar

Hizmet İşleri İle İlgili Ciro

- Yaklaşık Maliyetin **% 15'i ile % 25'i** Aralığında İdarece Belirlenecek Parasal Tutar

İş Hacmini Gösteren Belgeler

Yıllara yaygın gerçekleştirilen işlerde;

Açık ihale usulü ve 21/(b) ve (c)

ORAN

- ✓ Bir yıldan fazla süreli işlerde (iki yıl dahil) 4/5'i, (Toplam ciro için % 20, hizmet işleri gelirleri için % 12)
- ✓ İki yıldan fazla süreli işlerde (üç yıl dahil) 3/5'i, (Toplam ciro için % 15, hizmet işleri gelirleri için % 9)
- ✓ Üç yıldan fazla süreli işlerde ise 2/5'i, (Toplam ciro için % 10, hizmet işleri gelirleri için % 6)

BİAİU ve 21/(a), (d) ve (e)

PARASAL TUTAR

- ✓ Bir yıldan fazla süreli işlerde (iki yıl dahil) 4/5'i, (Toplam ciro için % 20-28, hizmet işleri gelirleri için % 12-20)
- ✓ İki yıldan fazla süreli işlerde (üç yıl dahil) 3/5'i, (Toplam ciro için % 15-21, hizmet işleri gelirleri için % 9-15)
- ✓ Üç yıldan fazla süreli işlerde ise 2/5'i, (Toplam ciro için % 10-14, hizmet işleri gelirleri için % 6-10)

İş Hacmini Gösteren Belgeler

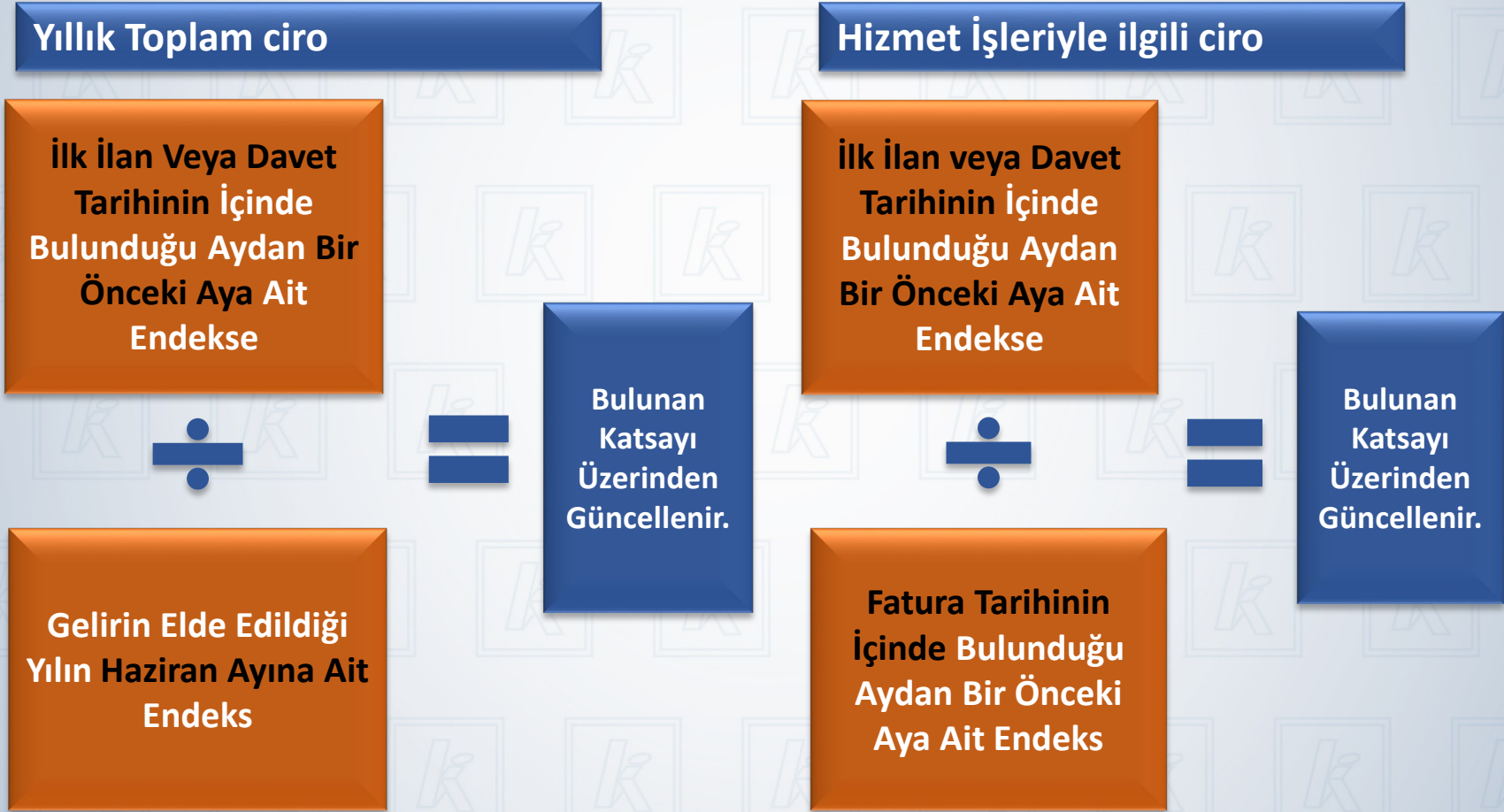
- ✓ Kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, **son iki yıla ait belgelerini** sunabilirler. Bu takdirde, son iki yılın **parasal tutarlarının ortalaması** dikkate alınır.
- ✓ İhale veya son başvuru tarihi yılın **ilk dört ayında olan ihalelerde**, bir önceki yıla ait gelir tablosunu sunmayanlar, iki önceki yılın gelir tablosunu sunabilirler. Bu gelir tablosunun yeterlik kriterini sağlayamaması halinde, **iki önceki yılın ve üç önceki yılın gelir tabloları sunulabilir**. Bu durumda parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik değerlendirmesi yapılır.
- ✓ **İş ortaklığı** olarak ihaleye katılan aday ve isteklilerde; iş hacmine ilişkin kriterlerin, her bir ortak tarafından **iş ortaklığındaki hissesi oranında** sağlanması, **konsorsiyumlarda** her bir ortak tarafından **başvuruda bulunan kısım için** sağlanması zorunludur.

İş Hacmini Gösteren Belgeler

- ✓ Aday veya isteklinin **ortak girişimin ortağı olarak gerçekleştirdiği** hizmet işleri ile ilgili ciro tutarı; **iş ortaklığındaki hissesi oranında**, konsorsiyumda ise taahhüt ettikleri iş kısımları üzerinden hesaplanır.
- ✓ Aday veya isteklinin iş hacmi tutarının değerlendirilmesinde, **kendi iş hacmi tutarı** ile birlikte **ortak olduğu ortak girişime/girişimlere ait iş hacmi tutarı** da **hissesi oranında** dikkate alınarak toplanmak suretiyle toplam iş hacmi tutarı belirlenir. Bu durumda aday veya isteklinin iş hacmi tutarı kullanılan ortak girişimdeki/girişimlerdeki **hisse oranını gösteren belgelerin** de teklif kapsamında sunulması gerekmektedir

İş Hacmini Gösteren Belgelerin Güncellenmesi

Mesleki ve Teknik Yeterlik

İsteklinin
teklif
vermeye
yetkili
olduğunu
gösteren
belgeler

İş deneyim
belgeleri

Personel
durumuna
ilişkin
belgeler

Makine,
teçhizat ve
diğer
ekipmana
ilişkin
belgeler ve
kapasite
raporu

Kalite ve
standarda
ilişkin
belgeler

Teklif Vermeye Yetkili Olduğunu Gösteren Belgeler

- ✓ İhale konusu işin yaklaşık maliyetine bakılmaksızın tüm ihalelerde; adayın veya isteklinin **teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu gösteren belgelerin istenilmesi zorunludur.**
 - ✓ Belli İstekliler arasında ihale usulü ve 21/(a), (d), (e) ile gerçekleştirilen ihalelerde fiziki ortamda ihale devam etmektedir.
 - ✓ **Ancak açık ihale usulü ve 21/(b), (c), (f) ile gerçekleştirilen ihalelerde elektronik ihale yapılması zorunludur.** Bu bağlamda teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu gösteren belgeler **idarece EKAP'tan alınır.**
- ✓ Ortak girişimlerde, yukarıdaki belgelerin **ayrı ayrı verilmesi zorunludur.**

SORU?

Teklif kapsamında oda kayıt belgesi sunulması zorunlu mudur?

Aday veya isteklilerin **ihale tarihi itibarıyla** mesleki faaliyetlerini mevzuatı gereği ilgili **odaya kayıtlı olarak sürdürmesi gerekmekte** olup, **ihale üzerinde kalan isteklinin** sözleşme imzalanmadan önce, bu durumu tevsik eden belgeleri 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat ile ön yeterlik ve ihale dokümanında yer alan düzenlemelere uygun olarak sunması gerekir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ Yaklaşık maliyeti, Kanunun 13/b/(2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının üstünde olan ihaleler ve,
- ✓ 4734 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinde yer alan danışmanlık hizmet alımlarından, yaklaşık maliyeti, Kanunun 13/b/(2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının **dört katının altında** kalanların ihalelerinde,
iş deneyimini gösteren belgelerin idarelerce istenilmesi zorunludur.

13/b/(2) 2025 Yılı için:
 $3.201.926 \times 4 = 12.807.704$

Alım Konusu	Bütçe tertibi	Eşik değeri (2025)
Hizmet Alımları	a) Genel Bütçeli İdareler	14.673.866 ₺
	b) Diğer İdareler	24.456.512 ₺

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde;

- ✓ **Teknolojik ürün deneyim belgesinin ve**
- ✓ **Yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak iş deneyimini gösteren belgelerin;**
 - **İlk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde** kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili **iş deneyimini gösteren belgelerin,**
 - **Devredilen işlerde ilk sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla,** ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru **son beş yıl içinde** kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili **iş deneyimini gösteren belgelerin,**

istenilmesi zorunludur.

Yapımla ilgili hizmet işleri dahil hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilecek danışmanlık hizmetlerinde, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 38 inci maddesinde düzenlenen iş deneyimini gösteren belgelerin **istenilmesi zorunludur.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş deneyimini gösteren belgeler;

- ✓ Kamuya gerçekleştirilen işlerde **iş deneyim belgeleri**,
- ✓ Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa gerçekleştirilen işlerde **sözleşme, fatura, sözleşmeye ait damga vergisinin ihale ilan tarihi itibarıyla ödendiğine ilişkin belgeler, personel çalıştırılan işlerde personel çalıştırıldığını gösteren belgeler**,
- ✓ **Teknolojik ürün deneyim belgesidir.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

Kamuya gerçekleştirilen işlerde iş deneyim belgeleri;

İş deneyim belgeleri; kamu kurum ve kuruluşlarına (kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) bedel içeren tek bir sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştirilen işler ya da denetlenen veya yönetilen yapımla ilgili hizmet işleri için, iş sahibi tarafından düzenlenir ve sözleşmeyi yapan yetkili makam tarafından onaylanır.

- a) **Kamu kurum ve kuruluşlarına bedel içeren tek bir sözleşmeye** dayalı olarak gerçekleştirilen ve kabulü yapılan işlerde yükleniciye düzenlenen **iş bitirme belgesi,**
- b) **İhale dokümanında alt yüklenici çalıştırılabileceği öngörülen işlerde,** belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluşun onayı ile çalıştırılan alt yükleniciler tarafından gerçekleştirilen iş kısımları için düzenlenen **alt yüklenici iş bitirme belgesi,**
- c) **Yapımla ilgili hizmet işlerinde** bunlara ilaveten yüklenici **iş durum belgesi, iş denetleme belgesi ve iş yönetme belgesidir.**

İş Deneyim Belgesinin Düzenlenmesi

- ✓ Belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluş, **herhangi bir başvuru olmaksızın** iş bitirme belgesi düzenleyebilir.
- ✓ Ancak, yüklenicinin veya alt yüklenicinin iş bitirme belgesi almak amacıyla yetkili kurum veya kuruluşa başvurması halinde, başvuru tarihinden itibaren **20 iş günü içinde iş bitirme belgesinin düzenlenmesi zorunludur.**
- ✓ Düzenleme koşullarını taşımayan başvurularda ise, **aynı süre içinde başvuru sahibine bu husus gerekçeli bir yazıyla bildirilir.**
- ✓ Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa gerçekleştirilen işlerde **iş deneyim belgesi düzenlenmez,** düzenlenmiş belgeler ise geçerli kabul edilmez.

İş Deneyim Belgesinin Düzenlenmesi

- ✓ İş deneyim belgesi her durumda **sözleşmeyi imzalayan yüklenici adına** düzenlenir. **Ancak adına belge düzenlenen;**
 - ✓ İşletmenin/şirketin unvan değiştirmesi,
 - ✓ Şirketin tür değiştirmesi,
 - ✓ İş ortaklığının ortağı olan şirketlerin tasfiyesiz sona ererek kendi aralarında devralma ya da yeni şirket kurma yoluyla birleşmesi,

Durumunda bu değişikliklere ilişkin belgelerin de teklif kapsamında sunulması **zorunludur**.

İş Deneyim Belgesinin Tutarının Tespiti

İş deneyim belgesi düzenlenmesi;

- ✓ İş deneyim belgelerine, son hakediş raporundaki **fiilen gerçekleştirilen işle ilgili tutarlar güncelleştirilmeden yazılır.**
- ✓ Götürü bedel/birim fiyatlı işlerde;
 - Her türlü **fiyat farkı hariç,**
 - Varsa **iş artışları dahil**
 - Hakediştirteki **sözleşme fiyatları ile yapılan işin tutarı üzerinden**
- ✓ Yabancı para cinsinden sözleşmelerde ise, fiyat farkları hariç, iş artışları dahil, sözleşme fiyatları ile gerçekleştirilen **döviz cinsinden tutarı üzerinden,**
- ✓ **KDV hariç olarak** belirlenir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

Alt Yüklenici çalıştırılması durumlarında iş deneyim belgesi düzenlenmesi;

- ✓ İhale dokümanında alt yüklenici çalıştırılabileceği öngörülen işlerde; belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluşun onayı ile çalıştırılan **alt yükleniciler tarafından gerçekleştirilen iş kısımları için alt yüklenici iş bitirme belgesi düzenlenir.**
- ✓ Belge düzenlenirken; alt yüklenicinin sözleşmesinin tamamını bir bütün olarak gerçekleştirip bitirmesi ve idare tarafından o işin kısmî kabulü veya esas sözleşmeye konu işin kabulü yapılması şartıyla, yaptıkları işin esas **sözleşme fiyatları ile hesaplanan tutarını geçmemek üzere, kendi sözleşmelerinde yazılı bedel esas alınır.**
- ✓ Yüklenici ile alt yüklenici arasında yapılan sözleşmelerde, nevi itibariyle bir işin **baştan sona yapılmasının öngörülmesi zorunludur.**
- ✓ **Birden fazla alt yüklenici olması durumunda,** alt yüklenicilere verilecek **iş deneyim belgelerinin tutarlarının toplamı asıl işin toplam sözleşme bedelini aşamaz.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa gerçekleştirilen işlerde (yurtdışında gerçekleştirilen işler hariç) iş deneyimini gösteren belgeler;

- ✓ **Sözleşme,**
- ✓ Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin düzenlenen; **fatura örnekleri** veya bu örneklerin noter, yeminli mali müşavir, SMMM veya vergi dairesi **onaylı suretler,**
- ✓ Sözleşmeye ait **damga vergisinin ihale ilan tarihi itibarıyla ödendiğine ilişkin belgeler,**
- ✓ **Personel çalıştırılan işlerde** ise bu belgelere ek olarak o işe ait sözleşme kapsamında personel çalıştırıldığını gösteren **SGK'nın internet sayfası üzerinden düzenlenmiş ve idarece teyidi yapılabilen belgelerdir.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş Deneyimini Gösteren Belgeler; **(Sözleşme+Faturalar+(SGK çıktıları))**

- ✓ **Fiilen yapılan iş tutarı dikkate alınır.** Sözleşmede iş artışı düzenlemesi varsa, **%10'u** aşmamak üzere dikkate alınır.
- ✓ İş eksilişi varsa, tarafların anlaştığını gösterir belge şarttır.
- ✓ Kabul tarihine ilişkin düzenleme bulunmuyor ise, faturalardan **en son düzenlenen fatura tarihi** kabul tarihi olarak alınır.
- ✓ Birim fiyat üzerinden düzenlenen, toplam sözleşme tutarı bulunmayan, süresi belirli bir sözleşmeye dayalı olarak düzenlenen **faturalardaki tutarların toplamı, toplam sözleşme tutarı olarak alınır.**
- ✓ Sözleşme, faturalar ve SGK belgelerine ek olarak **damga vergisinin ilan/davet tarihinden önce ödendiğine** dair belgenin de eklenmesi gerekir.

Teknolojik ürün deneyim belgesi

- ✓ Kanun'un 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendi çerçevesinde **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen iş deneyimini gösteren belgedir.**
- ✓ Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde;
 - Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi iş birliği projelerinde ve Teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlara, yararlandıkları destekler çerçevesinde yürüttükleri proje sonucu ortaya çıkan hizmetlerin piyasaya arz edilmesinden sonra **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından teknolojik ürün deneyim belgesi düzenlenir.**

Teknolojik ürün deneyim belgesi

- ✓ Adaylar veya isteklilerce, iş deneyimini gösteren belge olarak adlarına ya da unvanlarına düzenlenen teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulabilmesi için belgenin düzenlendiği hizmetin **ihale dokümanında tanımlanan ihale konusu iş veya benzer işe uygun olması** zorunludur.
- ✓ Adaylar veya isteklilerin teknolojik ürün deneyim belgesini sunması halinde, **iş deneyimine ilişkin yeterlik kriterini sağladığı** kabul edilir.
- ✓ İş ortaklığında teknolojik ürün deneyim belgesini sunan ortağın kendisine ait iş deneyim tutarına ilişkin asgari yeterlik kriterini sağladığı kabul edilir.
- ✓ Konsorsiyum ortağının teknolojik ürün deneyim belgesini sunması halinde ise, belgeyi sunduğu kısım veya kısımlar için iş deneyimine ilişkin yeterlik kriterini sağladığı kabul edilir.
- ✓ Teknolojik ürün deneyim belgesi, belgenin düzenlendiği hizmetin piyasaya arz tarihinden itibaren **beş yıl süreyle kullanılabilir**.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş deneyiminin belirlenmesi;

Açık İhale Usulü ve 21/(b), (c) ve (f);

- **Teklif edilen bedelin % 25'i ile %50'si** aralığında idarece ihale dokümanında belirlenecek orandan az olmamalıdır.

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü ve 21/(a), (d) ve (e)

- **Yaklaşık maliyetin %25'i ile %50'si** aralığında, idarece ihale dokümanında belirlenecek parasal tutardan, az olmamalıdır.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

Yıllara yaygın gerçekleştirilen işlerde;

Açık ihale usulü ve 21/(b) ve (c)

ORAN

- ✓ Bir yıldan fazla süreli işlerde (iki yıl dahil) 4/5'i, (%20 - %40 arası)
- ✓ İki yıldan fazla süreli işlerde (üç yıl dahil) 3/5'i, (%15 - %30 arası)
- ✓ Üç yıldan fazla süreli işlerde ise 2/5'i, (%10 - %20 arası)

BİAİU ve 21/(a), (d) ve (e)

PARASAL TUTAR

- ✓ Bir yıldan fazla süreli işlerde (iki yıl dahil) 4/5'i, (%20 - %40 arası)
- ✓ İki yıldan fazla süreli işlerde (üç yıl dahil) 3/5'i, (%15 - %30 arası)
- ✓ Üç yıldan fazla süreli işlerde ise 2/5'i, (%10 - %20 arası)

SORU?

Ortak Girişimlerde İş Deneyimi Sağlama Koşulları Nelerdir?

- ☐ İş ortaklığında pilot ortağın, istenen iş deneyim tutarının **en az % 70'ini**,
- ☐ Diğer ortakların her birinin, istenen iş deneyim tutarının **en az % 10'unu** sağlaması ve
- ☐ Diğer ortak veya ortakların **iş deneyim tutarı toplamının ise istenen iş deneyim tutarının % 30'undan** az olmaması gerekir.
- ✓ Ancak, ihaleye katılan iş ortaklığının ortakları tarafından ortaklık oranları ve yapısı aynı olmak kaydıyla daha önce kurulmuş olan iş ortaklığının gerçekleştirdiği bir işten elde edilen iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması halinde, pilot ortak ve diğer ortakların her birinin yukarıdaki oranlara göre asgari iş deneyim tutarını sağlaması koşulu aranmaz.
- ✓ Konsorsiyumda ise **her bir ortağın kendi kısmı için istenen iş deneyim tutarını sağlaması zorunludur.**

İş Deneyim belgelerinin değerlendirilme koşulları

- ✓ **Tek sözleşmeye dayalı olma:** İhale konusu iş veya benzer işlerle ilgili tek sözleşmeye dayalı olarak iş deneyimini gösteren belgeler değerlendirmeye alınır. Birden çok iş deneyimini gösteren belge hiçbir şekilde toplanamaz.
- ✓ **Ayrıştırma:** İş deneyimini gösteren belgelerde yer alan ancak, ihale konusu iş veya benzer iş kapsamında bulunmayan işlerin tutarları iş deneyiminde değerlendirmeye alınmaz.
- ✓ **Güncelleme:** Sunulan iş deneyim belgeleri Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 49'uncu maddesine göre güncellenir.

Benzer İş Kavramı

- ✓ **İhale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan işlerdir.**
- ✓ Birden fazla iş benzer iş olarak belirlenmişse, birlikte mi ayrı mı istenildiği açıkça belirtilmelidir. Açıklık bulunmaması halinde, ayrı ayrı kabul edildiği anlaşılabacaktır.

SORU?

Tüzel kişiliğin ortağına ait belge ile iş deneyimine ilişkin kriter sağlanabilir mi?

Tüzel kişi tarafından iş deneyimini tevsik etmek üzere, **tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip** ve Kanuna göre yapılacak ihalelere ilişkin **sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile** ve **yönetime yetkili** olan ortağına ait iş deneyimini gösteren belgenin sunulması halinde; **ticaret sicili müdürlükleri** veya **meslek mensubu** (YMM, SMMM) tarafından, **ilk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz** olarak bu şartların korunduğunu gösteren **ortaklık tespit belgesinin** sunulması zorunludur.

Ticaret sicili müdürlükleri veya meslek mensubu tarafından düzenlenen ortaklık tespit belgesinin, düzenlendikten sonra iş deneyimini gösteren belgeyi kullanan tüzel kişinin temsilcisi ve iş deneyimini gösteren belge sahibi tarafından imzalanması gerekmektedir.

İş Deneyimini Gösteren Belgelerin Güncellenmesi

İlk ilan veya davet tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endekse oranlanması

Belgeye konu işin ihale tarihinin (işin sözleşmesinin yapıldığı tarihin) bir önceki aya ait endeksin

Bulunan katsayı
üzerinden
güncellenir.

Personel Durumuna İlişkin Belgeler

- ✓ İhale konusu işin niteliği esas alınarak, çalıştırılması öngörülen **personelin sayısı ve nitelikleri dokümanda belirtilir.**
- ✓ İdare tarafından **ihaleye katılım ve yeterlik kriteri olarak**, personel çalıştırıldığına, çalıştırılacağına veya **personelin sayısı ya da niteliklerine ilişkin belge istenemez.**
- ✓ Çalıştırılacak personelin nitelikleri ve deneyim süresi ile bunları tevsik edecek belgelere ilişkin **ayrıntılı düzenleme Teknik Şartnamede** yapılır.
- ✓ Asgari deneyim süresi öngörülmesi halinde, bu süre bir yıldan az beş yıldan fazla olmamak üzere idare tarafından belirlenir. Deneyim süresi mezuniyet tarihi esas alınarak mezuniyete ilişkin belge ile tevsik edilir. Personelin niteliğini ve deneyim süresini gösteren belgeler **sözleşmenin imzalanmasının ardından işe başlanmadan önce yüklenici tarafından idareye sunulur.**
- ✓ Hizmet alımı ihalelerinde **anahtar teknik personel istenemez.** (Danışmanlık hizmet alımlarında istenebilir.)

Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ve kapasite raporu

- ✓ Makine, teçhizat ve diğer ekipmanın **isteklinin kendi malı olması şartının yeterlik kriteri olarak belirlenemeyeceği düzenlenmiştir.**
- ✓ İdarece bu husus fiyat dışı unsur olarak belirlenebilecektir. **Ancak bu hususa ilişkin fiyat dışı unsur, fiyat ve fiyat dışı unsurlar dahil hesaplanan toplam değerlendirme puanı içindeki ağırlığı yüzde biri (%1) geçemeyecektir.**
- ✓ İsteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair **noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir raporu veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu** ile tevsik edilir.
- ✓ **Geçici ithalle getirilmiş veya finansal kiralama yoluyla edinilmiş makine ve ekipman, kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralalarının ödendiğinin belgelenmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır.**

Kapasite raporu

- ✓ İdare, ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede işin niteliğini göz önünde bulundurarak **kapasite raporu ile ilgili düzenleme yapabilir**. Sunulacak kapasite raporunun **ihale veya son başvuru tarihi itibarıyla geçerli olması zorunludur**.
- ✓ Aday veya istekli adına düzenlenmiş, farklı tesislere ait birden fazla kapasite raporunun sunulması halinde, **kapasite tutarları toplanmak suretiyle yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır**.
- ✓ Yemek hizmeti alımı ihalelerinde; **yüklenicinin mutfağında veya tesisinde yemek üretiminin gerçekleştirilmesinin öngörüldüğü yemek hizmeti alımı ihalelerinde** kapasite raporuna ilişkin olarak idari şartnamede **istenebilecek günlük üretim miktarı, idarenin günlük yemek ihtiyacını aşmayacak şekilde**
 - ✓ ve her bir öğün türü (kahvaltı, diyet vb.) bakımından **ayrı ayrı kapasite miktarına sahip olunması şartı aranmaksızın** toplam öğün miktarı esas alınarak belirlenecektir.
- ✓ **İdarenin kendi mutfağında yemek üretiminin** gerçekleştirileceği yemek hizmeti alımı ihalelerinde ise idarece öngörülecek kapasite raporuna ilişkin günlük üretim miktarı, idarenin **günlük yemek ihtiyacının yarısını (1/2) geçmeyecektir**. İhale dokümanında, üretim miktarı belirtilmeden aday veya isteklilerce kapasite raporu sunulacağına yönelik bir **düzenleme yapılmayacaktır**.

Kalite ve standarda ilişkin belgeler

- ✓ İşin niteliği göz önünde bulundurularak ön yeterlik şartnamesi ve idari şartnamede, aşağıda yer verilen belgelere ilişkin düzenleme yapılabilir.

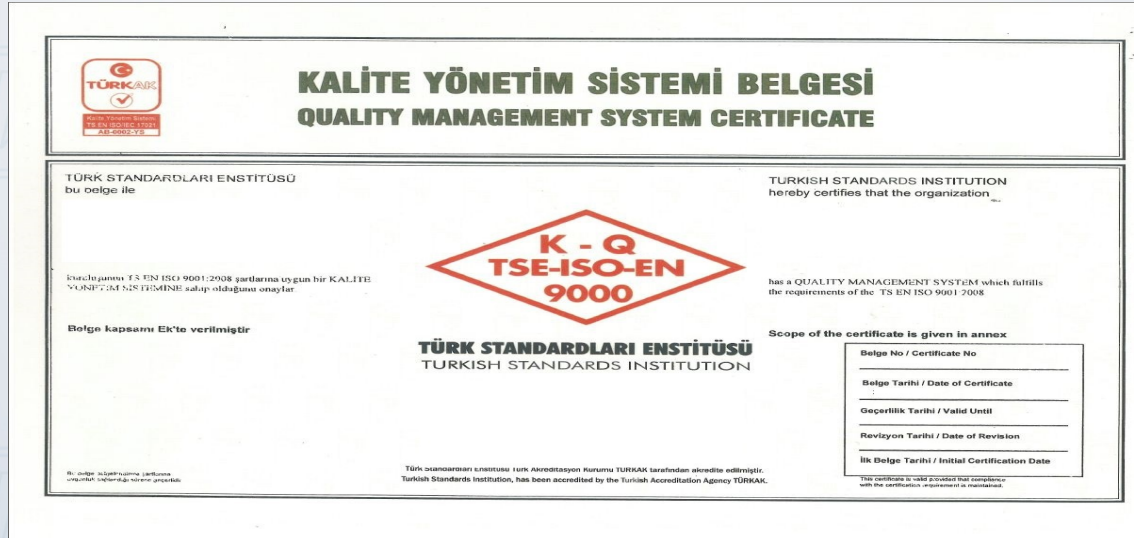

- ✓ **İş ortaklığında, ortaklardan en az birinin kalite ve standarda ilişkin belgeleri sunması yeterlidir. Konsorsiyumda,** her bir kısım için istenen kalite ve standarda ilişkin belgeler dokümanda belirtilir. Bu durumda **her bir ortağın kendi kısmı için** istenen belgeleri sunması zorunludur.

Kalite ve standarda ilişkin belgeler

Kalite yönetim sistem belgesi;

- ✓ 4734 sayılı Kanun'un 13/b/2 numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan ve hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilecek olan danışmanlık hizmeti alımlarında kalite ve standarda ilişkin belgeler kapsamında **sadece kalite yönetim sistem belgesi istenebilecektir.**

Kalite ve standarda ilişkin belgeler

- Çevre yönetim sistem belgesi **istenmeyecek** ihaleler;
- X İdarelerin kendi hizmet binalarında veya görev sahalarında gerçekleştirilen hizmetler (örneğin; **temizlik, özel güvenlik, hasta ve ziyaretçi yönlendirme, veri işleme ve otomasyon sisteminin işletimi, yemek hazırlama ve dağıtım hizmetleri gibi**)
- X Niteliği gereği çevre yönetim sistem belgesi istenmesi uygun olmayan hizmet alım ihalelerinde (**personel ve öğrenci taşıma hizmetleri, araç kiralama, mesleki eğitim, toplantı ve organizasyon hizmetleri gibi**) **çevre yönetim sistem belgesine ilişkin düzenleme yapılmayacaktır.**

Not: Çöp toplama ve/veya kent temizliği hizmet alımı ihalelerinde, Çevre Yönetim Sistem Belgesi ve İşyerleri-Kent Temizliği Hizmet Yeterlilik Belgesi (TS 13111) istenebilecektir.

Kalite ve standarda ilişkin belgeler

Hizmet yeterlilik belgesi **istenmeyecek** ihaleler;

- X İdarelerin kendi hizmet binalarında gerçekleştirilen hizmetler
- X Niteliği gereği hizmet yeterlilik belgesi istenmesi uygun olmayan (**personel ve öğrenci taşıma hizmetleri, araç kiralama, mesleki eğitim, toplantı ve organizasyon hizmetleri gibi**) ihalelerde **hizmet yeterlilik belgesi istenmeyecektir.**

ekapakademi.kik.gov.tr

Kalite ve standarda ilişkin belgeler

Hizmet Alımı İhalelerinde Kalite ve Standarda İlişkin **İstenilmeyecek** Belgeler;

- X - Tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları yönetim sistemi (HACCP),
- X - İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi (OHSAS),
- X - Bilgi teknolojisi-bilgi güvenliği,
- X - Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi (ISO 22000),
- X - Sosyal Sorumluluk Standardı (SA 8000),
- X - İyi Hijyen Uygulamaları (GPP) ilişkin **belgeler ve sertifikalar**

Özel Güvenlik Hizmet Alımı

- ✓ Özel güvenlik hizmet alımlarına ilişkin ihale dokümanının hazırlanmasında, **10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerinin esas alınması** gerekmektedir.
- ✓ İhale konusu hizmetin yerine getirilmesine ilişkin olarak ilgili mevzuat gereği alınması zorunlu olan sicil, izin, ruhsat vb. belgelerin istenilmesine ilişkin olarak, ihale dokümanında **Özel Güvenlik Şirketi Faaliyet İzin Belgesine** yer verilmesi gerekmektedir.

Özel Güvenlik Hizmet Alımı

- ✓ İdarelerce özel güvenlik hizmet alımı ihalelerinde
 - "Özel Güvenlik Eğitim Kurumu Faaliyet İzin Belgesi",
 - "Çevre Yönetim Sistem Belgesi" ve
 - "Hizmet Yeterlilik Belgesi" **istenilmeyecektir.**
- ✓ Özel güvenlik sistem, cihaz vb. açık düzenlenmeli, yeterli sayıda vb. gibi **belirsiz ifadelerden kaçınılmalıdır.**
- ✓ Personel sayısı hafta tatilleri ve izinler planlanarak belirlenmelidir.
- ✓ Güvenlik araç gerektiriyorsa, **aracın kat etmesi öngörülen mesafenin de dokümanda** belirtilmesi gerekmektedir.

Araç Kiralama İhaleleri

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermayelerin (Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile TBMM Genel Sekreterliği hariç) hizmetleri için ihtiyaç duyulan **binek, station-wagon, arazi binek, kaptı kaçı, panel ve pick-up tipi** taşıtların hizmet alımı yöntemiyle ediniminde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır.

- Yakıt hariç olmak üzere **sürücülü veya sürücüsüz taşıt** kiralanabilir.
- Sürücü giderleri hariç aylık taşıt kiralama bedeli (KDV hariç diğer giderler dahil) taşıtın Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından yayımlanan ve harcama talimatının verildiği ay itibarıyla uygulanacak **Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesinde yer alan kasko sigortası değerinin %2'sini geçemez.**
- Sürücü giderleri dahil yapılan taşıt kiralamalarında, Sürücü gideri : Asgari ücretin **azami %50 artırımlı** tutarını geçemez.
- Aylık taşıt kiralama bedelini (idareler ve taşıt cinsleri bağlı olarak) **%20'ye kadar arttırmaya ve eksiltmeye Bakanlık yetkilidir.**
- Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller çerçevesinde araç kiralama hizmet alımı ile karşılandığı ihalelerde, **isteklilerden teklifleri kapsamında ihale konusu işin yürütülmesinde kullanılacak araçlara ilişkin sayı, marka, model ve/veya ilgili diğer bilgileri gösteren listenin istenmesi gerekmektedir.**

Hizmet alımı ihalelerinde ikili ayırım

- ✓ **Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri**
- ✓ **Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihaleleri**

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı İhaleleri

İhale konusu işte
çalıştırılacak
personel sayısının
ihale
dokümanında
belirlendiği,

Bu personelin
çalışma saatlerinin
tamamının idare
için kullanıldığı

Yaklaşık maliyetinin
en az %70'lik
kısmının asgari işçilik
maliyeti ile varsa
aynı yemek ve yol
giderleri dahil işçilik
giderinden oluştuğu,

Niteliği gereği
süreklilik arz eden
hizmet alımlarıdır

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarına İlişkin Düzenleme

- ✓ **24.12.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile;**
- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki **personel kadroya alınmış,**
- ✓ İdarelerin (bazı istisnalar hariç olmak üzere) PÇD hizmet alımı **yapamayacağı düzenlenmiştir.**

Buna göre;

- ✓ Personel çalıştırmaya dayalı hizmet alımı yapılamayacaktır.
- ✓ Ancak TRT, AA gibi KİT’ler **kapsam dışında kalmıştır.**

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarına İlişkin Düzenleme

- ✓ **Danışmanlık hizmetleri, hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetleri, 78.1.1 inci maddede yer alan koşullara bakılmaksızın personel çalıştırılmasına dayalı hizmet olarak kabul edilmez.**
- ✓ Niteliği gereği süreklilik arz etme koşulu dışında diğer koşulları taşıyan ve ihale edilmesi mümkün **hizmet alımları** ile Tebliğ'in 78.1.1 maddede belirtilen koşulları taşıyan **hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerinde**, teklifler ile aşırı düşük tekliflerin hazırlanması ve değerlendirilmesinde bu Tebliğin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri için öngördüğü düzenlemeler (asgari işçilik maliyeti ile sözleşme giderleri ve genel giderlerin hesabı, sınır değer tespiti, işçilik hesaplama modülünün kullanım zorunluluğu vb.) aynen uygulanır.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olduğu kabul edilen hizmetler

Mahalli idare
veya şirketlerinin
bütçelerinden
yapılan

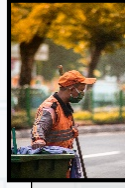
Yıl boyunca
devam eden

Niteliği gereği
süreklilik arz eden

Haftalık çalışma
saatlerinin
tamamının idare
için kullanıldığı

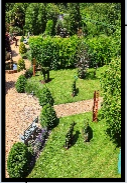
park bahçe bakım ve
onarım işi

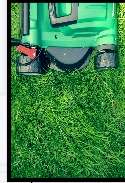
çöp toplama

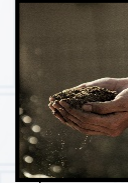
cadde, sokak, meydan
vb. temizlik işleri ile

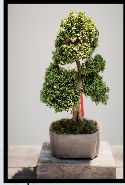
bu işlerin karakteristik
edimlerini içeren veya alt
hizmetleri niteliğinde olan;
(refüj ve yeşil alanların bakım ve
onarımı)

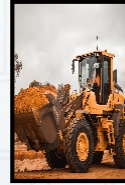
ot temizliği, çim biçimi

toprak işleme, arazi
hazırlığı

fidan üretimi, dikimi ve
bakımı ile ağaç budama,
sulama ve bakımı

sürücülü araç/iş makinesi
kiralama vb. işler ile **Kurum**
tarafından **belirlenecek**
diğer işler)

Yaklaşık Maliyet

Asgari İşçilik Maliyeti

İşçilikle
Bağlantılı Aynı
Giderler

Hizmetin
Yürütülmesine
Yardımcı
Unsurlar

Sözleşme
Giderleri ve
Genel Giderler

Yüklenici karı

Asgari
İşçilik
Maliyeti

Brüt asgari
ücret

Brüt asgari
ücretin yüzde
(%) fazlası

Nakdi
yemek ve
yol bedeli

İşçiliğe bağlı
diğer
Ödemeler

İşveren
sigorta
primleri

- ✓ İhalelerin 4734 sayılı Kanun'un 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine uygunluğunun tespit edilmesinde; **kısmi teklif verilmesine** imkan tanınan ihalelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olup olmadığına ilişkin değerlendirme, **ilgili kısma ilişkin yaklaşık maliyet de dikkate alınarak her bir kısım için ayrı ayrı yapılır.**
- ✓ Herhangi bir kısmın personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı niteliğinde olması halinde, **ihale personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilir.**

- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde, sözleşme gideri ve genel giderler dahil **toplam asgari işçilik maliyetinin altında** işçilik bedeli sunan isteklilerin teklifleri, ihale dokümanına aykırı teklif sunulduğu gerekçesiyle **değerlendirme dışı bırakılır.**

- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinin **birim fiyat teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi** ve ihale üzerinde bırakılan istekli ile **birim fiyat sözleşme** imzalanması zorunludur.
- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihaleleri **götürü bedel teklif** almak suretiyle de gerçekleştirilebilir.
- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde genel kural, işçi sayısı ve **yaklaşık maliyetinin en az %70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderinden** oluşmuş olmasıdır.

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı İhalelerinde Sözleşme Giderleri ve Genel Giderler

- ✓ İhale ve sözleşmeye ilişkin **damga vergileri**,
- ✓ Kamu İhale Kurumu payı ve noter masrafları gibi sözleşme giderleri,
- ✓ Amortisman, İhale konusu işte kullanılacak giyim gideri,
- ✓ Oryantasyon (ihale konusu işe uyum) eğitimi gideri
- ✓ 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca işyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanı ücreti,
- ✓ Çalışanlara verilecek **eğitim gideri, silahlı atış eğitim gideri, Özel güvenlik mali sorumluluk sigortası gideri**,
- ✓ Yaka kartı, Önemli bir bileşen olarak değerlendirilmeyen ilaçlama gideri,
- ✓ Toplu ulaşım kartı bedeli
- ✓ Bu nitelikteki genel giderleri karşılamak üzere, Birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her bir işçilik birim fiyatı üzerinden; işçi sayısı üzerinden teklif alınması idarece uygun görülmeyen iş kalemi/kalemleri için ise çalıştırılacak her bir personelin işçilik maliyeti üzerinden, **% 4** oranında hesaplanan **sözleşme giderleri ve genel giderler** teklif bileşeni olarak kabul edilir.

Engelli İşçi Çalıştırılması

İsteklilerin aynı il sınırları içerisinde birden fazla iş yerinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, ihale dokümanında aynı **il bazında 50 veya daha fazla işçi** çalıştırılmasının öngörüldüğü ihalelerde,

- ✓ 4857 sayılı İş Kanunu'nda belirtilen asgari orana (**Özel sektörde %3; Kamuda %4**) uyulmak kaydıyla idarece tespit edilen engelli işçi sayısı ile bu işçilerin tabi olacağı ücret grubu idari şartnamede belirtilecek.
- ✓ Bu işçiler için Birim Fiyat Teklif Cetveli'nde **ayrı satır** açılacaktır.
- ✓ İdarelerce asgari oranının üzerinde engelli işçi çalıştırılması öngörülebilir.
- ✓ İstekliler tarafından ihale dokümanında öngörülen engelli işçi sayısı ve bu işçiler için Hazinece karşılanacak prim teşvik tutarları dikkate alınarak teklif bedelleri oluşturulacaktır.

- ✓ **Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan** hizmet alımlarına ilişkin **ihale dokümanında, haftalık çalışma saatlerinin tamamını idarede geçirecek personel sayısının belirtilmesi halinde** teklif fiyata dahil giderler arasında **işçilik giderine yer verilmesi** ve her bir işçilik maliyeti için birim fiyat teklif cetvelinde **ayrı satır açılması** zorunludur.
- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan ve teklif fiyata dahil giderler arasında işçilik giderine yer verilen hizmet alımlarında, birim fiyat teklif cetvelinde **her bir işçilik maliyeti için açılan satırda**, ilgili mevzuatına göre hesaplanacak **sözleşme gideri ve genel giderler dahil** asgari işçilik maliyetinin altında **teklif sunan isteklilerin teklifleri**, ihale dokümanına aykırı teklif sunulduğu gerekçesiyle **değerlendirme dışı bırakılır**.

Sınır Değer

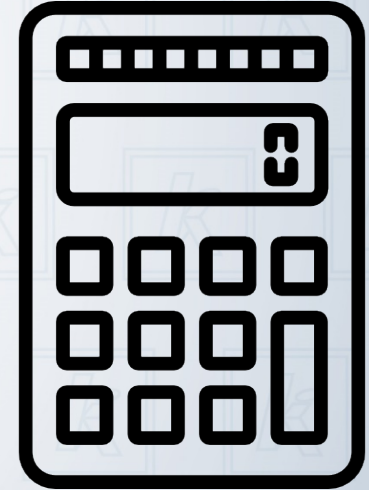
✓ Hizmet alımı ihalelerinde, **ihale komisyonu**, verilen teklifleri değerlendirdikten sonra **Kurum tarafından belirlenen yöntem**e göre **sınır değeri hesaplar**.

✓ Sınır Değer:

➤ **Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde kar hariç yaklaşık maliyet tutarıdır.**

➤ **Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde ise, yaklaşık maliyet ve geçerli tekliflerin ortalamasının R katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar,**

➤ Sınır değer: $SD = \left(\frac{YM + \sum_{k=1}^n T_n}{n+1} \right) \times R$

Sınır Değer

➤ **Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinin sınır değer hesabında kullanılan R katsayısı; (Sınır değerın tespitinde kullanılan R katsayısının gerekli görülen hallerde yıl içinde de güncellenebilir.) (güncelleme 29.01.2025 DK.D-38)**

Aşırı Düşük Teklifler

- ✓ Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla Yönetmelikte öngörülen hükümler çerçevesinde **aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.**
 - ✓ Teklifi sınır değerın altında kalan isteklilerden Kanun'un 38'inci maddesine göre **açıklama istenir.**
 - ✓ Teklifi sınır değerın altında olan isteklilerin teklifleri **açıklama istenmeksizin reddedilir.**

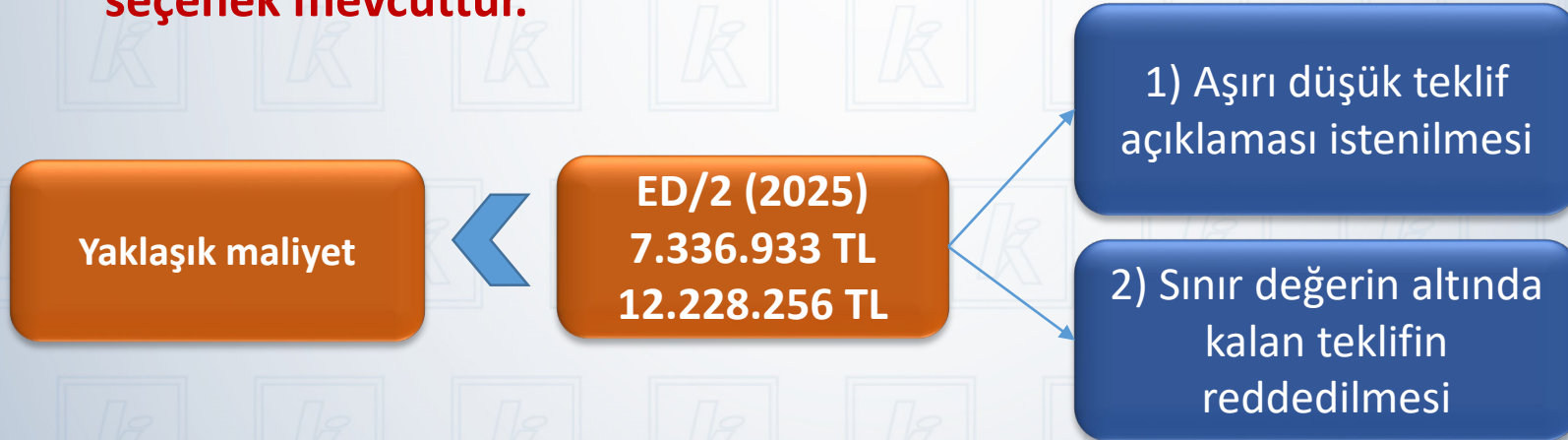

Aşırı Düşük Teklifler

- ✓ Yaklaşık maliyeti eşik değer yarısına eşit veya bu değerin üzerinde olan ihalelerde, **aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi zorunludur.**

- ✓ Yaklaşık maliyeti eşik değer yarısının altında kalan ihalelerde, **iki seçenek mevcuttur.**

Aşırı Düşük Teklifler

- Kurum tarafından yayımlanan aşırı düşük teklif açıklama istenilmeksizin reddedilecek tekliflere ilişkin alımlar listesinde yer alan işlerin ihalelerinde, **tekliflerin açıklama istenilmeksizin reddedilmesi seçeneğinin kullanılması zorunludur.**
- 24 Ocak 2022 tarihli ve 2022/DK.D-29 sayılı Kurul kararı yaklaşık maliyeti eşik değerin yarısına kadar olan aşağıdaki hizmet alımlarında, sınır değerin altındaki teklifler açıklama istenilmeksizin reddedilecektir.

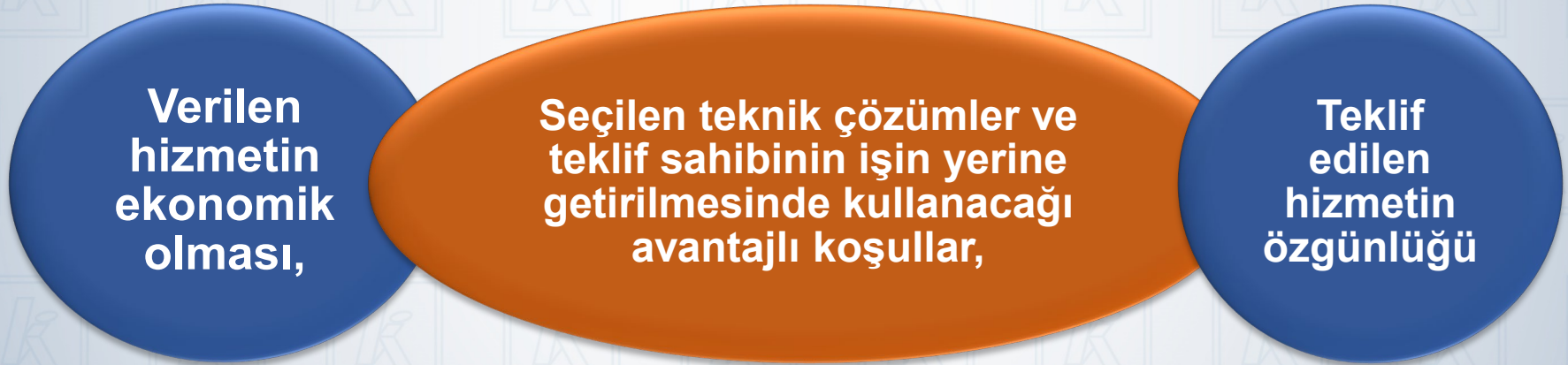
Malzemeli
Yemek
Hizmetleri

Personel
/Öğrenci
Taşıma
Hizmetleri

Araç
Kiralama
Hizmetleri

İdarelerce Aşırı Düşük Teklif Açıklama İsteme Yazısının Oluşturulması ve Gönderilmesi

- ✓ İhale ilanında ve dokümanında **teklifi sınır değer altında olan isteklilerden açıklama isteneceğinin belirtilmesi halinde**, sınır değer altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte **önemli olduğu tespit edilen bileşenler** ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir.

Bu hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, **açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin** teklifleri reddedilir.

İdarelerce Aşırı Düşük Teklif Açıklama İsteme Yazısı

- ✓ İdarelerce, aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak **önemli teklif bileşenlerinin**, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur.
- ✓ Genel ifadeler ile açıklama istenilmemesi önem arz etmektedir.
- ✓ İdarelerce, Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere **üç (3) iş gününden az olmamak üzere** uygun bir süre verilir.

Aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin bilgiler

Açıklama kapsamında istekliler kendileri için aşağıdaki belgelerden uygun olanları sunacaklardır.

Üçüncü şahıslardan alınan fiyatlar için;

- ✓ Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

Kendisinde mevcut fiyatlar için;

- ✓ İsteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin fiyatlar
- ✓ İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesiyle oluşan emsal bedel:

Diğer fiyatlar için;

- ✓ Merkezi kamu kurum ve kuruluşları tarafından ülke çapında sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyatlar
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilan edilen fiyatlar
- ✓ Ticaret borsası fiyatları
- ✓ Toptancı hal fiyatları
- ✓ Özel veya münhasır hak sahibi kuruluşların uyguladığı fiyatlar

Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri ve maliyet tespit tutanağı

- ✓ Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde **mamul/malın birim fiyatının**;
 - tutanakta tespit edilen ağırlıklı **ortalama birim maliyetin altında olmaması**
 - fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen **toplam birim maliyetin altında olmaması**
 - Tutanakların **ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içindeki bilgiler esas alınarak düzenlenmesi**
 - Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmektedir.
- ✓ Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.
- ✓ Ayrıca fiyat teklifi üzerinde meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki **ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını** beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri ve satış tutarı tespit tutanağı

- ✓ Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için;
 - Teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen **ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında** olmaması
 - Tutanakların **ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay** içindeki bilgiler esas alınarak düzenlenmesi
 - Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda **faaliyet gösterenlerden alınması gerekmektedir.**
- ✓ Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.
- ✓ Ayrıca fiyat teklifi üzerinde meslek mensubu tarafından *"Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama **birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını** beyan ederim."* ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

İsteklinin Kendi Ürettiği, Aldığı veya Sattığı Mallara İlişkin Fiyatlar ve maliyet/satış tutarı tespit tutanağı

- ✓ İsteklinin Kendi Ürettiği, Aldığı veya Sattığı Mallara İlişkin Fiyatlar: Meslek mensubu tarafından düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı ile açıklama yapılabilir.
- ✓ **Dönemi: ilan/davet tarihinin içinde bulunduğu aydan önceki üç ay veya bundan önceki üç ay**
- ✓ **Maliyete dayalı açıklama:**
- ✓ Birim fiyatın, **ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması** ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının **en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.**

Satışa dayalı açıklama yapılması:

- ✓ Birim fiyatın, **ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması**, malın ticaretinin isteklinin **faaliyet alanında olması** ve
- ✓ isteklinin **ilan/davet tarihinin** içinde bulunduğu aydan **önceki üç ay veya bundan önceki üç ay içinde** ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının **en az 1/20'si kadar satış** yapmış olması gerekir.

Diğer Açıklama Yöntemleri

- ✓ **Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Sunulan Mal ve Hizmetlere İlişkin Fiyatlar/ İlan Edilen Fiyatlar :**
 - Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için kullanılan/ilan edilen fiyatların ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.
- ✓ **Ticaret Borsası Fiyatları / Toptancı Hal Fiyatları:**
 - Borsa idaresi/ Toptancı hali idaresi tarafından düzenlenen ve ilgili malın ihale tarihinden önceki son 12 ayın herhangi bir işlem gününde gerçekleşen ortalama fiyat
- ✓ **Özel veya Münhasır Hak Sahibi Kuruluşların Uyguladığı Fiyatlar:**
 - İlgili mevzuatı uyarınca, belirli mal veya hizmetlerin kamuya sunulması konusunda lehine sınırlama bulunan kuruluşların tedarikçisi oldukları mallar veya sunucusu oldukları hizmetler için uyguladıkları fiyatlar ile açıklama yapılabilir.

Giderlerin gelecek dönemler için güncellenmesi

- ✓ İhale dokümanında fiyat farkı verileceğine ilişkin düzenleme bulunmayan ve
- ✓ Birden fazla yılı kapsayan ya da ihale tarihi ile işin başlangıç tarihinin farklı yıllara ait olduğu

işlere ilişkin aşırı düşük teklif sorgulaması yazısında idarece **önemli bir bileşen olarak belirtilen** ve istekliler tarafından ihale tarihi itibarıyla **artış oranı ve/veya tutarı tespit edilemeyen;**

- ✓ **motorlu taşıtlar vergisi,**
- ✓ **araç muayene işlemleri gibi giderler ile**
- ✓ **mali yükümlülükler ve/veya tarife bedellerinin,**

sonraki yıllara ilişkin bedelleri, ilk yıl için öngörülen bedelin, ihale tarihi itibarıyla en son açıklanmış olan **Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi** “On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)” tablosundaki oran üzerinden **güncellenerek hesaplanır.**

Akaryakıt girdisinin Açıklanması

- ✓ İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak, **EPDK** tarafından yayımlanan, İstanbul İli, Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan **En Yüksek İşlem Hacimli 8 Firmanın Akaryakıt Fiyatlarına İlişkin Raporda yer alan fiyatların % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmez.** Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

Personel Çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aşırı düşük teklif açıklamasına ilişkin düzenlemeler

- ✓ Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde,
 - Sözleşme gideri ve genel giderler dahil **toplam asgari işçilik maliyetinin altında işçilik bedeli sunan** isteklilerin teklifleri, ihale dokümanına aykırı teklif sunulduğu gerekçesiyle **değerlendirme dışı bırakılır.**
 - Tekliflerin değerlendirilmesinde sözleşme ve genel giderler dahil asgari işçilik maliyetinin hesabında **işçilik hesaplama modülünün kullanılması** zorunludur.
 - Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir.
 - İhale komisyonlarınca; Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez.

Yemek Hizmeti Alımı İhalelerinde aşırı düşük teklif açıklamasına ilişkin düzenlemeler

- ✓ Malzemeli yemek hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde kullanılmak üzere **Teknik Şartname’de asgari iki haftalık örnek menü düzenlemesi** yapılması ve bu menüde yer alan yemeklerin içerikleri ile çiğ girdi miktarları belirtilir.
- ✓ Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin öncelikle “ana girdi”, “işçilik” ve “yardımcı gider” oranlarının belirtildiği **Malzemeli Yemek Sunumu Hesap Cetveli** hazırlayarak açıklaması kapsamında sunması gerekmektedir.
- ✓ Açıklamanın geçerli kabul edilebilmesi “(Ana Girdi Maliyeti+İşçilik Maliyeti)/Toplam Teklif Tutarı” oranının **0,80’den az ve 0,95’den çok olmaması** gerekir.
- ✓ Oran belirtmeyen veya belirttiği oran 0,80’den az veya 0,95’den çok olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Ana Girdiler

kırmızı et; beyaz et; balık; işlenmiş et ürünleri (sucuk, sosis, kavurma gibi);

kuru gıdalar (pirinç, bulgur, nohut, mercimek, kuru fasulye gibi);

sebze;

meyve;

toz şeker,

süt; yoğurt, ayran;

yağ ürünleri (ayçiçek yağı, zeytinyağı, tereyağı)

kahvaltı malzemeleri (peynir, zeytin, yumurta, reçel, bal gibi);

pet su, ekmek,

Bunlar açıklama yapılacak unsurlar olarak dikkate alınır.

Yardımcı Girdiler

yemek pişirilmesi için gerekli enerji giderleri (doğalgaz, LPG gibi),

temizlik malzemeleri,

su,

sigorta giderleri,

ilaçlama ve hijyen sağlama giderleri,

bakım onarım, amortisman,

nakliye,

sözleşme giderleri ve genel giderler,

portör muayenesi

tali çiğ girdiler (tuz, baharat, tatlandırıcı vb.) gibi unsurlar

Bu unsurlar için açıklama sunulması gerekmez.

SORU?

Ekonomik açıdan en avantajlı teklif nasıl belirlenir?

- a) Sadece fiyat esasına göre belirlenebilir.
 - b) Fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurlarla belirlenebilir.
- Yerli istekliler lehine fiyat avantajı (%15) uygulanabilir.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenmesi

- ✓ Sadece fiyat esasına göre belirlenebilir.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurların da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde

- ✓ İhale konusu işin özelliği göz önünde bulundurularak işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi unsurlar fiyat dışı unsur olarak belirlenebilir.
- ✓ Fiyat dışı unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları ile hesaplama yöntemi ve bu unsurlara ilişkin değerlendirmenin yapılabilmesi için sunulacak belgeler idari şartnamede açıkça belirtilir.
- ✓ Fiyat dışı unsurlar, bir marka veya model esas alınarak rekabeti sınırlandırıcı şekilde belirlenemez.
- ✓ Fiyat dışı unsurlara, bu unsurların parasal değerlerine veya nispi ağırlıklarına ve hesaplama yöntemine yönelik düzenlemeyi yapan birim veya görevliler tarafından gerekçeli bir açıklama belgesi hazırlanır ve bu belge ihale onay belgesinin ekinde yer alır.

Yemek hizmeti alımlarında Fiyat dışı unsurlar ve bu unsurlara yönelik düzenleme

- ✓ Yemek hizmeti alımı ihalelerinde, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 61 inci maddesinde sayılan unsurlara **ek olarak niceliksel ve niteliksel belirlemeler** yapılabilir. Bu kapsamda;
 - a) İstekli hakkında **ihale tarihinden önceki son beş** yıl içinde kamu ihalelerine katılmaktan **yasaklama kararı verilmemiş** olması,
 - b) 4735 sayılı Kanuna göre imzalanan sözleşmelerin, ihale tarihinden önceki **son beş yıl** içinde aynı Kanunun 16 ncı maddesine göre **devredilmemiş** ve/veya **yükleniciden** kaynaklanan nedenlerle **feshedilmemiş olması**,
 - c) Kullanılacak olan tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın **isteklinin kendi malı olması**,
 - ç) Hizmet işleri cirosunun toplam ciroya **oranı**,
 - d) İsteklinin faaliyet süresini gösteren **genel deneyimi**,
 - e) İsteklinin **ihaleyi yapan idareye karşı** yükleniminde bulunan **hizmet işlerinin sayısı ve/veya tutarının düşük olması**,
- hususları ile idare veya Kurum tarafından belirlenen benzeri diğer hususların biri, birkaçı ya da tamamı fiyat dışı unsur** olarak kullanılabilir.

Yemek hizmeti alımlarında Fiyat dışı unsurlar ve bu unsurlara yönelik düzenleme

- ✓ İsteklilerin ekonomik ve mali kapasitelerine ilişkin fiyat dışı unsurların değerlendirilmesinde **yasal süresi içerisinde vergi dairesine verilen beyannameler haricindeki düzeltme beyannameleri dikkate alınmaz.** (c) bendinde yer alan unsurun puanlanmasında Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 41 inci maddesi hükümleri uygulanır. Bunlar dışındaki diğer unsurların **her biri için azami 10 puan** verilir.
- ✓ 75.6. Fiyat dışı unsur puanlamasında belirlenen unsurların **niteliğine uygun düştüğü ölçüde;**
 - a) **Asgari ve azami değerler arasında** kalan ara değerler için **doğrusal orantı** yapılır.
 - b) **İş ortaklığının puanı,** her bir ortağın hesaplanan puanlarının **ortaklık oranları ile çarpılması suretiyle bulunan puanların toplamıdır.** Ancak 75.5 inci maddenin (ç) bendinde yer alan unsurun puanlamasında ortaklardan biri veya birkaçı tarafından aranan kriterin sağlanması yeterlidir.

Yemek hizmeti alımlarında Fiyat dışı unsurlar ve bu unsurlara yönelik düzenleme

- **Teklif fiyatı puanlaması**; en düşük geçerli teklif tutarı veya 79 uncu maddeye göre hesaplanan **sınır değer ya da bu değer üzerindeki ilk geçerli teklif tutarı referans değer alınarak yapılabilir**. Bu durumda toplam değerlendirme puanı 100 olmak kaydıyla referans değere 75'ten az olmamak üzere ihale dokümanında belirlenen tam puan verilir.
- Puanlama, teklif tutarları ile referans değer arasındaki farka bağlı olarak **Tebliğ'in 75.6'ncı** maddesinde yer alan formüle göre yapılır.

Yerli istekli lehine fiyat avantajı

- ✓ **Yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, % 15 oranına kadar** idari şartnamede belirtilen fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir.
- ✓ Yerli istekliler lehine uygulanacak fiyat avantajı, **yabancı isteklilerin teklif ettikleri bedellere**, bu bedeller üzerinden ihale **dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı uygulanarak bulunacak tutar eklenmek suretiyle hesaplanır**. Ortakları arasında yabancı gerçek ve/veya tüzel kişi bulunan ortak girişimler bu fiyat avantajından yararlanamaz.
- ✓ **Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, öncelikle fiyat dışı unsurlar, daha sonra ise yerli istekliler lehine fiyat avantajı** dikkate alınarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir.

Tekliflerin eşitliği

- ✓ Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin **fiyatla birlikte fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak** belirlendiği ihalelerde, tekliflerin birbirine eşit olması durumunda
 - Fiyat teklifi düşük olan istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak,
 - Fiyat tekliflerinin de eşit olması durumunda, idari şartnamede yer alan fiyat dışı unsurların öncelik sıralaması esas alınarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir.
- ✓ Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin **sadece fiyat esasına** göre belirlendiği ihalelerde, en düşük geçerli teklifin birden fazla istekli tarafından verilmesi durumunda,
 - **Puanlama,**
 - Puanlama da aynı puanı alır ve eşitlik bozulmazsa kura

Puanlama parametreleri

- ✓ **İsteklinin ve tüzel kişiliğinin yarısından fazla hissesine sahip olan ortağına ait iş deneyim belgesi kullanılmış ise bu ortağının,**
 - ✓ ilan veya davet tarihinden geriye doğru son iki yıl içinde 4735 sayılı Kanun kapsamında **sözleşme imzalamamış olması** veya, imzaladığı sözleşmelerin **toplam bedelinin ihale konusu için;**
 - ✓ **yaklaşık maliyetinden daha düşük olması durumunda 2 puan,**
 - ✓ **yaklaşık maliyet tutarı ile yaklaşık maliyetin iki katı arasında olması durumunda 1 puan,**
- Yapılan değerlendirmede sözleşme sonuç bilgileri Kuruma ulaşmış ihalelere ilişkin EKAP üzerinden edinilen veriler kullanılır. Sözleşmelerin toplam bedeli ihale konusu işin yaklaşık maliyetinin **iki katından daha fazla olan isteklilere puan verilmez.**

Puanlama parametreleri

- ✓ İsteklinin ticari merkezinin ilan veya davet tarihinden **geriye doğru en az bir yıldır işin yapılacağı yerin bulunduğu il veya illerden birinin mülki idari sınırları içindeki** ticaret ve/veya sanayi odasına ya da ilgili meslek odasına kayıtlı bulunması durumunda **1 puan**,
- ✓ Ortak girişimlerin katıldığı ihalelerde, ortak girişimin puan alabilmesi için belirtilen kriterlerin tüm ortaklarca sağlanması gerekmektedir.
- ✓ Yapılan değerlendirme sonucunda daha yüksek puana sahip istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenir.
- ✓ Ancak bu değerlendirme sonucunda eşitliğin bozulmaması durumunda, puanları eşit olan istekliler davet edilmek suretiyle, ihale komisyonu tarafından **kura yöntemine başvurulur**. Kura sonucunda tespit edilen istekliler, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlenir.

K A M U
İ H A L E
K U R U M U

Değerli Vaktiniz İçin Teşekkürler

Sunumumuzun güncel haline aşağıdaki **karekod** üzerinden
ya da **ekapakademi.kik.gov.tr** adresinden ulaşabilirsiniz.

Eğitim Dairesi Başkanlığı

